

У ОДНОМУ З ЛЬВІВСЬКИХ ПАРКІВ ВОЛОНТЕРИ СТВОРИЛИ СПІРАЛЬНУ ГРЯДКУ З ПРЯНОЦАМИ. РЕЗУЛЬТАТ ТА ПОКРОКІВКА

[Біорізноманіття](#), [Міста і регіони](#)

Грядка має форму завитка, що поступово піднімається догори, формуючи своєрідні яруси. У ній висадили пряносмакові культури – м'яту, лофант, чебрець, лаванду, базилік, материнку. Рішення підійде для відтворення на прибудинковій території, шкільному подвір'ї або поруч з офісом. Детальніше про це – у матеріалі нижче.

За ініціативи громадської організації "Плато" у просторі міського садівництва та городництва "Розсадник" триває серія тематичних городніх воркшопів. Днями під час однієї з таких акцій спільнотворення волонтери змайстрували спіральну грядку.

Вирощування у такий спосіб має чимало переваг:

- унікальна форма забезпечує дренаж, важливий для деяких видів пряносмакових культур (особливо тих, що походять із Середземноморського регіону);
- утворення на грядці своєрідних "секторів" з різним освітленням дозволяє вирощувати як сонцелюбні, так і тіньовитривалі рослини;
- рішення ідеально підходить для невеликих ділянок, дозволяючи ефективно організувати садівництво навіть в обмеженому за площею просторі;
- спіральна грядка завжди може стати декоративним елементом ландшафту.

Ще однією вагомою перевагою є те, що для створення грядки такого типу можна використовувати різноманітні матеріали, а відтак її реалізація, зазвичай, не б'є по кишені. Так, наприклад, у "Розсаднику" грядку викладали зі старої цегли, що залишилася у просторі внаслідок руйнування однієї зі споруд.

Втілити ідею можна, дотримуючись наступної послідовності кроків.

Крок 1. Вибір місця. Перш ніж розпочати створення спіральної грядки, огляньте територію для того, щоб знайти потрібне для неї місце. Зверніть увагу, що на нього щодня принаймні впродовж шести годин повинно потрапляти сонце. Рекомендуємо обирати рівні ділянки або поверхні з незначним ухилом. Ви можете створити спіральну грядку будь-яких розмірів, однак зручним може бути формат у діаметрі близько 1,8 м, а у висоту — від 60 до 100 см, що варто врахувати під час вибору місця.

У випадку "Розсадника" спіраль продовжила "бібліотеку грядок" та розташувалася поруч із триярусними грядками-пірамідами. До слова, станом на зараз, відвідувачі простору можуть дізнатися про щонайменше 6 різних форматів вирощування.

Крок 2. Підготовка ділянки. Якщо створення грядки планується на газоні, зніміть верхній шар дернини або задалегідь замульчуйте цю ділянку в зручний спосіб. З часом мульча перегниє та стане добривом, а поки призупинить ріст бур'янів. Із використанням пакільця потрібно позначити центр спіралі, а потім, прив'язавши до нього мотузку, борошном, вапном чи просто сапою намітити зовнішню форму кола. "Смуга" для висадки рослин у межах завитка має бути завширшки 30-45 см, щоб забезпечити їм достатньо місця.

Спільнотворення спіральної грядки. Світлина Тетяни Джафарової для ГО "Плато"

Мульчування – вкривання поверхні ґрунту соломкою, папером, галькою, тощо для його захисту від пересихання, перегрівання та росту бур'янів. Мульчування розглядається також як спосіб поліпшення якості ґрунтів та є поширеною практикою у сталому сільському господарстві.

Крок 3. Створення спіралі. Орієнтуючись на розмітку, викладайте матеріали, що були обрані для формування основи грядки. Зовнішня межа спіралі буде найнижчою її частиною і не потребуватиме значного підвищення. Продовжуйте викладати матеріали, просуваючись до центру та поступово підсипати ґрунт відповідно до бажаної висоти ярусів грядки. Це допоможе підтримати конструкцію і запобігти обвалу стінок. Зводзячи додаткові яруси, робіть кожен наступний шар вужчим, щоб центр грядки ставав вище. Якщо порівнювати її форму з гіркою, то повинно вийти щось подібне на вулкан.

Спільнотворення спіральної грядки. Світлина Тетяни Джафарової для ГО "Плато"

Крок 4. Формування грядок та висаджування рослин. Завершивши формування основи, наповніть кола спіралі ґрунтом, що найкраще підійде для вирощування запланованих рослин. За потреби, нижнім шаром для підвищення родючості грядки може стати компост.

Спільнотворення спіральної грядки. Світлина Тетяни Джафарової для ГО "Плато"

Компост – органічне добриво, що утворилося внаслідок розкладання органічних відходів. Майже вся городина у "Розсаднику" росте у компості з міської станції компостування органіки. У такий спосіб відвідувачів простору заохочують до більш свідомого споживання та відсортування відходів.

Найчастіше спіральні грядки використовують для вирощування пряносмакових культур – базилику, розмарину, чебрецю, орегано, кінзи, естрагону тощо. Але також вони підійдуть для карликових томатів, кущових бобів, буряків та салатів.

Спільнотворення спіральної грядки. Світлина Тетяни Джафарової для ГО "Плато"

Співкоординаторка події Анжеліка Зозуля пояснює ідею воркшопу: "Наш простір має велику зелену місію — зблизити людину та природу в урбанізованому середовищі. На власному досвіді ми демонструємо, що садівництво може бути цікавим, креативним, корисним у широкому розумінні. Адже міський сад-город — це не тільки про продовольчу безпеку, але й про пристосування громади до наслідків кліматичної зміни, а також про соціальну взаємодію та партисипацію".

З моменту заснування, у просторі вже організували понад 200 тематичних публічних подій (у тому числі просвітницькі зустрічі, заняття з садотерапії, майстер-класи тощо). Усі долучені до воркшопів роблять свій, надзвичайно важливий, внесок у те, щоб наповнити простір новими цікавими рішеннями. Стежити за майбутніми анонсами подій можна за [посиланням](#).

Команда простору висловлює подяку [Фундації ЗМІН](#) за фінансову підтримку ініціативи, Львівському комунальному підприємству "[Зелене місто](#)" – за органічне добриво, садівниці [Ірині Кметь](#) – за експертну допомогу з висаджування рослин, а також всім, хто долучився до втілення – за натхненну спільнодію.